
I Pielikums.

JUNKERA KOMISIJAS IEGULDĪJUMS ILGTSPĒJĪGAS
ATTĪSTĪBAS MĒRĶU SASNIEGŠANĀ

Junkera Komisijas ieguldījums ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā

Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam, ko Apvienoto Nāciju Organizācija pieņēma 2015. gada 25. septembrī, ir izklāstīts globāls satvars ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai līdz 2030. gadam. Programmā ir izvirzīti 17 vērienīgi ilgtspējīgas attīstības mērķi (IAM) un 169 saistītie mērķi, kas būtu jāsasniedz valstīm un ieinteresētajām personām.

ANO, izstrādājot ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, saņēma būtisku atbalstu no ES, kas kopā ar dalībvalstīm ir apņēmusies turēties vadībā arī programmas īstenošanā – gan ES robežās, gan ar ārpolitikas palīdzību atbalstot tās īstenošanas centienus citās valstīs, īpaši tajās, kur palīdzība nepieciešama visvairāk.

Ilgtspējīgas attīstības mērķu galvenie aspekti ir iestrādāti visās 10 Junkera Komisijas prioritātēs: nodarbinātība, izaugsme un ieguldījumi (1. prioritāte); digitālais vienotais tirgus (2. prioritāte); drošāka, cenas ziņā pieejamāka un ilgtspējīgāka enerģija (3. prioritāte); padziļināts un taisnīgāks iekšējais tirgus (4. prioritāte); dziļāka un taisnīgāka ekonomiskā un monetārā savienība (5. prioritāte); atvērta un taisnīga tirdzniecība (6. prioritāte); tiesiskums un pamattiesības (7. prioritāte); migrācija (8. prioritāte); starptautiskajā arēnā ietekmīga Eiropa (9. prioritāte); demokrātisku pārmaiņu savienība (10. prioritāte).

Junkera Komisija jau kopš 2014. novembra, kad sāka rītēt tās pilnvaru termiņš, ir integrējusi ilgtspējīgu attīstību galvenajās transversālajās programmās, nozaru rīcībpolitikās un iniciatīvās, izmantojot labāka regulējuma instrumentus. Visos Komisijas ietekmes novērtējumos, kurus sagatavo pirms tiesību aktu priekšlikumu izvirzīšanas, tiek analizēta sociālā, ekonomiskā un uz vidi attiecināmā ietekme, lai pienācīgi ņemtu vērā un ierēķinātu ilgtspējīgas attīstības apsvērumus. Turklāt pēdējā laikā visos ES tirdzniecības nolīgumos ir iekļauta nodaļa par ilgtspējīgu attīstību, lai veicinātu ilgtspējīgu izaugsmi un attīstību, kā arī parūpētos par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību it visiem.

Junkera vadītā Komisija ir ielikusi pamatus politikai, kas nākamajām paaudzēm nodrošinās ilgtspējīgu Eiropas nākotni – no Eiropas sociālo tiesību pilāra, Eiropas Konsensa par attīstību un globālās ārpolitikas un drošības politikas stratēģijas līdz vērtībās balstītajai stratēģijai “Tirdzniecība visiem”, stratēģiskajai iesaistei dzimumu līdztiesībā un Eiropas izglītības telpai; no aprites ekonomikas paketes un mobilitātes un tīras enerģijas paketes līdz zilās izaugsmes stratēģijai; no Investīciju plāna Eiropai un rīcības plāna ilgtspējīgam finansējumam līdz ES pilsētprogrammai un dabas rīcības plānam –, un tie ir tikai daži piemēri. Komisija ir arī ierosinājusi stiprināt saikni starp ES finansējumu un tiesiskumu, novērtēt visu ES līdzfinansēto pētniecības un inovācijas darbību ietekmi uz vidi un sociālo jomu, kā arī nākamajā ES budžetā pieņemt vērienīgāku klimata izdevumu mērķi. Pavisam nesen Komisija nāca klajā ar Eiropas ilgtermiņa stratēģisko redzējumu par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku, kas būtu jāizveido līdz 2050. gadam; tas sagatavo ceļu strukturālām pārmaiņām Eiropas ekonomikā, veicina izaugsmi un nodarbinātību, vienlaikus gādājot par klimatneitralitāti. Tam būs nepieciešami kardināli risinājumi un investīcijas pētniecībā un inovācijā.

Šajā dokumentā sniegts pārskats par Junkera vadītās Komisijas ieguldījumu ANO ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam, vispirms ieskicējot svarīgākos rīcībpolitikas aspektus un pēc tam piedāvājot dažādu pasākumu piemērus, kas veikti saistībā ar katru IAM.

Lai gan šā pielikuma uzmanības centrā ir Junkera vadītās Komisijas iniciatīvas, ir pašsaprotami, ka IAM sasniegšanu ir veicinājušas arī daudzas citas ES rīcībpolitikas, kuras darbojas jau pirms šīs Komisijas iecelšanas. Daži šādi piemēri ir ES Pamattiesību harta, ES bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020. gadam, tīra gaisa politikas pasākumu kopums, korporatīvās sociālās atbildības stratēģijas īstenošana laika gaitā, Eiropas veselības apdrošināšanas karte, noteikumi par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu un ES noteikumi par tabakas izstrādājumiem.

Rīcībpolitikas aktualitātes

Eiropas sociālo tiesību pilārs

2017. gada novembrī pieņemtajā Eiropas sociālo tiesību pilārā ir noteikti 20 principi, kuru tiešais mērķis ir veicināt augšupēju konvergenci, lai Eiropā radītu labākus dzīves un darba apstākļus. Tas palīdz apkarot nabadzību visās tās izpausmēs un nodrošināt taisnīgas, piemērotas un ilgtspējīgas sociālās drošības sistēmas. Tas atbalsta iespēju vienlīdzību un piekļuvi darba tirgum, t. sk. dzimumu līdztiesību un taisnīgus darba nosacījumus, un veicina sociālo iekļautību un aizsardzību. To papildina sociālo rezultātu pārskats, kas kopā ar citiem instrumentiem palīdz nodrošināt tā pārraudzību.

Eiropas sociālo tiesību pilāra principu un tajā paredzēto tiesību īstenošana arī ievērojami sekmēs ilgtspējīgas Eiropas veidošanos, aktīvi atbalstot nodarbinātību un taisnīgu atalgojumu, kas spēj nodrošināt pienācīgu dzīves līmeni, un palīdzot cilvēkiem iegūt 21. gadsimtā vajadzīgās prasmes, kuras viņiem paver kvalitatīvas darba iespējas un atsvēr demogrāfiskās novecošanas ietekmi uz darba tirgu un sociālās aizsardzības sistēmām. Eiropas sociālo tiesību pilārs sekmēs inovāciju un konkurētspēju un veicinās sociālo taisnīgumu, vienlīdzīgas iespējas, sociālo dialogu un piekļuvi kvalitatīviem aprūpes pakalpojumiem, tostarp izmaksu ziņā pieejamai kvalitatīvai veselības aprūpei it visiem, bērnu un ilgtermiņa aprūpei, palīdzībai mājokļu jomā un citiem būtiskiem pakalpojumiem.

ES rīcība dzimumu līdztiesības jomā

Komisija 2015. gadā pieņēma dokumentu "Stratēģiskā iesaiste dzimumu līdztiesības jomā 2016.–2019. gadā". Tas ir satvars, uz kura Komisija balstās, lai veicinātu dzimumu līdztiesību un nodrošinātu pilnvērtīgas iespējas sievietēm. **Eiropas sociālo tiesību pilārā** ir apstiprināta ES apņemšanās visās jomās nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm un abiem dzimumiem līdzvērtīgas iespējas. Komisija 2017. gadā nāca klajā ar visaptverošu **darba un privātās dzīves līdzsvara paketi**, kas ietvēra tiesību aktus un rīcībpolitikas pasākumus, kuru mērķis bija panākt sieviešu lielāku iesaistīšanos darba tirgū.

ES dzimumu līdztiesības rīcības plāns 2016.–2020. gadam ir ES satvars, uz kura pamata tiek sekmēta dzimumu līdztiesība un sievietēm un meitenēm nodrošinātas pilnvērtīgas iespējas, Savienībai īstenojot ārējās attiecības ar trešām valstīm, kā arī piedaloties starptautiskos forumos un programmās. ES dzimumu līdztiesības rīcības plānu īsteno praksē, izmantojot pārskatīto Eiropas kaimiņattiecību politiku un attīstības politiku.

ES jaunatnes stratēģija

Komisija 2018. gada maijā iepazīstināja ar jaunu ES jaunatnes stratēģiju "Jauniešu iesaistīšanās, saiknes veidošana un iespēju veicināšana", ko Padome apstiprināja tā paša gada novembrī. Jaunais satvars sadarbībai jaunatnes jomā 2019.–2027. gadam ir vērst uz to, lai Eiropas Savienību tuvinātu jauniešiem un palīdzētu risināt jautājumus, kas viņiem ir no svara. Jaunās ES jaunatnes stratēģijas mērķis ir veicināt jauniešu līdzdalību pilsoniskajā un demokrātiskajā dzīvē (iesaistīšanās); veidot saiknes starp jauniešiem Eiropas Savienībā un citās pasaules valstīs, lai sekmētu brīvprātīgo darbu, iespējas mācīties ārzemēs, solidaritāti un starpkultūru sapratni (sakarų veidošana); atbalstīt jauniešu iespējas, sekmējot inovāciju, kā arī jauniešu darba kvalitāti un atzišanu (pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana). Stratēģijas mērķu sasniegšanai ierosinātie instrumenti paredz, piemēram, atjaunot dialogu ar jauniešiem, izmantot valsts darbību plānošanu, kā arī īstenot Padomes darba plānu jauniešiem 2019.–2020. gadam.

Komisija arī palīdz Eiropas valstīm veicināt jauniešu nodarbinātību. Garantija jauniešiem katru gadu atbalsta vairāk nekā 3,5 miljonus jauniešu, kuri pēc reģistrēšanās šajā sistēmā saņem darba, tālākizglītības, prakses vai mācekļa darba piedāvājumu.

ES finansējuma un tiesiskuma ievērošanas sasaiste

Komisijas priekšlikums par Eiropas nākamo daudzgadu budžetu 2021.–2027. gadam ir veidots, pamatojoties uz labklājības, ilgtspējas, solidaritātes un drošības principiem.

Priekšlikumā ir iekļauts jauns mehānisms, kas stiprinās saikni starp ES finansējumu un tiesiskumu. Vispārēji trūkumi tiesiskuma jomā kādā dalībvalstī nopietni ietekmē pareizu finanšu pārvaldību un ES finansējuma efektīvu atdevi. Tas nav sankciju mehānisms, bet drīzāk budžeta instruments, kas ļauj aizsargāt ES budžetu un nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību, vienlaikus veicinot tiesiskumu.

Investīciju plāns Eiropai jeb Junkera plāns

Pēc globālās ekonomikas un finanšu krīzes Eiropas Savienībā bija samazinājušās investīcijas. Investīciju plāns Eiropai jeb t. s. Junkera plāns tiecas novērst šķēršļus, kas kavē investīcijas, nodrošināt investīciju projektu pamanāmību un tehnisko palīdzību šiem projektiem, kā arī gādā par finanšu resursu lietpratīgāku izmantošanu.

Junkera plānā paredzētais Eiropas Stratēģisko investīciju fonds (ESIF) 2018. gada jūlijā bija sasniedzis savu sākotnējo mērķi – nodrošinājis 315 miljardu euro lielas investīcijas – un līdz 2018. gada decembrim visā ES bija mobilizējis investīcijas 371 miljarda euro apmērā. Tas jau ir palīdzējis radīt vairāk nekā 750 000 darbvieta. Plānots, ka līdz 2020. gadam jaunradīto darbvieta skaits būs pieaudzis līdz 1,4 miljoniem. Vairāk nekā 850 000 mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) nu var izmantot uzlabotu piekļuvi finansējumam. Vismaz 40 % no ESIF infrastruktūras un inovācijas sadaļas finansējuma tiek piešķirti projektu komponentiem, kas palīdz īstenot rīcību klimata politikas jomā saskaņā ar Parīzes klimata politikas nolīgumu.

ES pētniecības un inovācijas programma “Apvārsnis 2020”

“Apvārsnis 2020” ir pasaulē lielākā programma, kas veicina sadarbību zinātnē, tehnoloģijās un inovācijā gan ES robežās, gan citur pasaulē.

Septiņu gadu laikā (no 2014. līdz 2020. gadam) pašreizējai pētniecības un inovācijas pamatprogrammai “Apvārsnis 2020” ir atvēlēts gandrīz 77 miljardu euro finansējums, un šie līdzekļi palīdzēs piesaistīt vēl privātās un valsts investīcijas. Vairāk nekā 60 % no šā budžeta tiek ieguldīti ilgtspējīgā attīstībā. Programmai “Apvārsnis Eiropa”, kas būs šīs programmas pēctece, ir ierosināts piešķirt vēl lielāku budžetu.

“Apvārsnis 2020” palīdz panākt gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomikas izaugsmi. Programmas mērķis ir nodrošināt pasaules līmeņa zinātnes un tehnoloģiju radīšanu Eiropas Savienībā – tas dod labumu ekonomikai, sabiedrībai un videi, novērš šķēršļus inovācijai un atvieglo publiskā un privātā sektora sadarbību, kurā tiek rasti risinājumi lielajiem izaicinājumiem, ar ko saskaras mūsu sabiedrība.

Ilgtspējīgas izaugsmes finansēšana

Mūsu planēta arvien vairāk saskaras ar neprognozējamām klimata pārmaiņu sekām un resursu izsmelšanu, tādēļ ir steidzami jārikojas, lai pielāgotos ilgtspējīgākam modelim. Lai sasniegtu ES 2030. gada mērķus, par kuriem notika vienošanās Parīzē, t. sk. panāktu siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumu par 40 %, saskaņā ar aplēsēm ir vajadzīgi vēl aptuveni 180 miljardi euro papildu investīciju.

Tāpēc Komisija 2018. gada martā pieņēma ilgtspējīga finansējuma rīcības plānu, lai finansējums veicinātu labu ekonomikas funkcionēšanu, kas palīdz sasniegt arī vides un sociālos mērķus. To darot, ES ir panākusi, ka ilgtspējīgas attīstības mērķiem atbalstu nodrošina arī ietekmīgā finanšu nozare.

#SustainableFinanceEU

ES rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku

Aprites ekonomikā pēc iespējas ilgāk tiek saglabāta produktu, materiālu un resursu vērtība un līdz minimumam samazināta tādu atkritumu kā pārtikas atkritumu, plastmasas vai jūras piedzimuma rašanās. Aprites ekonomika nodrošina arī ieguvumus plašākā nozīmē: rada jaunas konkurences priekšrocības un samazina vajadzības pēc jau tā ierobežotajiem resursiem, energopatēriņu un oglekļa dioksīda emisijas.

Pasākumi, ko Komisija ir veikusi kopš aprites ekonomikas rīcības plāna pieņemšanas 2015. gadā, atbalsta aprites ekonomiku katrā pievienotās vērtības veidošanas ķēdes posmā. ES ar aprites ekonomikas paketi dod uzņēmumiem un sabiedrībai skaidru signālu par to, kāda nākotne mūs gaida. Rīcība ES līmenī var mobilizēt investīcijas, radīt vienlīdzīgus konkurences apstākļus un likvidēt šķēršļus vienotajā tirgū.

Tīru planētu visiem! Ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku līdz 2050. gadam

Ilgtermiņa redzējums par pārticīgas, modernas, konkurētspējīgas un klimatneitrālas ekonomikas izveidi līdz 2050. gadam, ko Komisija pieņēma 2018. gada novembrī, parāda, kā Eiropa var uzņemties vadošo lomu klimatneitralitātes sasniegšanā, modernizējot enerģosistēmu, investējot reālos tehnoloģiskos risinājumos, dodot pilnvērtīgas iespējas saviem iedzīvotājiem un saskaņojot rīcību tādās svarīgās jomās kā rūpniecības politika, finanses, aprites ekonomika un pētniecība, vienlaikus nodrošinot sociālo taisnīgumu un atbalstot taisnīgu pāreju uz jauno sistēmu. Tas pilnībā atbilst ilgtspējīgas attīstības mērķiem, un minētais dokuments iepazīstina arī ar stratēģiskiem elementiem, kas ļaus īstenot pāreju uz klimatneitrālu ES.

Šis ilgtermiņa redzējums tika izstrādāts tālab, lai ievirzītu ES klimata politiku un sāktu padziļinātu diskusiju par to, kā ES sagatavoties 2050. gadam, – uz tā pamata līdz 2020. gadam paredzēts ANO Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām iesniegt vērienīgu ES ilgtermiņa stratēģiju.

Parīzes klimata nolīgums un pakete “Tīru enerģiju ikvienam Eiropā”

Eiropas loma bija būtiska, lai Parīzē tiktu noslēgts pirmais vispārējais, juridiski saistošais klimata nolīgums, kurā izklāstīts globāls rīcības plāns cīņai pret klimata pārmaiņām. ES ir apņēmusies līdz 2030. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas vismaz par 40 % (salīdzinājumā ar 1990. gadu).

Šī nostāja sagatavoja ceļu paketei “Tīru enerģiju ikvienam Eiropā”, ar ko veicina pārkārtošanos uz tīru enerģiju un energosistēmas modernizāciju, kas ļautu sasniegt Parīzes mērķus.

Pāreja uz tīru enerģiju un cīņa pret klimata pārmaiņām būtiski mainīs veidu, kā mēs ražojam un patērējam enerģiju. Tā atšķirīgi ietekmēs dažādas nozares un reģionus. Oglekļietilpīgi darījumsdarbības modeļi, piemēram, ogļu ieguve, ekonomiski vairs nebūs izdevīgi un galu galā pakāpeniski izzudīs.

Tāpēc Komisija ir sākusi īpašas iniciatīvas, lai risinātu sociālās un ekonomiskās problēmas, ar kurām iedzīvotāji saskaras ogļu ieguves reģionos. To ietvaros tiek atbalstīta pārejas stratēģiju izstrāde, konkrēti projekti strukturālai diversifikācijai un tehnoloģiju pārejai. 12 dalībvalstīs 41 reģionā, kur tiek iegūtas ogles, notiks atbalsta pasākumi, kas šīs pārmaiņas raudzīs pārvērst iespējās, kuras veicina inovāciju, investīcijas un jaunu prasmju apguvi.

Eiropa kustībā

Turpinot mazemisiju mobilitātes stratēģijā iesākto, Komisija 2017. un 2018. gadā ir pieņēmusi trīs mobilitātes paketes “Eiropa kustībā”. Šīs mobilitātes paketes ir plašs iniciatīvu kopums, kas uzlabos satiksmes drošību; ieviesīs viedas sistēmas ceļu nodevu iekasēšanai; samazinās CO₂ emisijas, gaisa piesārņojumu un sastrēgumus; uzņēmumiem atvieglos birokrātisko slogu; apkaros nelikumīgu nodarbinātību un darba ņēmējiem nodrošinās pienācīgus darba apstākļus un atpūtas laiku. Ilgtermiņā šie pasākumi nāks par labu ne tikai transporta nozarei vien – tie veicinās izaugsmi un radīs darbvietas, stiprinās sociālo taisnīgumu, pavērs plašākas izvēles iespējas patērētājiem un ļaus Eiropai stabili virzīties uz bezemisiju mobilitāti.

Jaunākajā paketē “Eiropa kustībā” ir noteikta pozitīva programma, un tās mērķis ir radīt apstākļus, kuros visi Eiropas iedzīvotāji gūtu labumu no drošākas satiksmes, ne tik piesārņojošiem transportlīdzekļiem un modernākiem tehnoloģiskajiem risinājumiem, turklāt vienlaikus tiktu atbalstīta ES rūpniecības konkurētspēja. Tāpēc iniciatīvas ietver integrētu nākotnes ceļu satiksmes drošības politiku ar pasākumiem transportlīdzekļu un infrastruktūras drošuma uzlabošanai, vēl nebijušos CO₂ emisiju standartus lielas noslodzes transportlīdzekļiem; stratēģisku rīcības plānu attiecībā uz akumulatoru izstrādi un ražošanu Eiropā un progresīvu stratēģiju satiklotai un automatizētai mobilitātei.

ES stratēģija attiecībā uz plastmasu

Veselīgi okeāni ir mūsu eksistences pamatu pamats. Tas ir būtisks pārtikas un ienākumu avots aptuveni 40 % pasaules iedzīvotāju. Mūsu planētas klimats, ūdeņi un skābeklis ir atkarīgi no jūras, kas tos regulē.

Ar ES starptautisko okeānu pārvaldības programmu tika izveidots visaptverošs satvars starptautiskās okeānu pārvaldības stiprināšanai, lai nodrošinātu, ka okeāni ir droši, tīri, izmantoti likumīgi un ilgtspējīgi. Viens no okeānu pārvaldības programmas pasākumiem ir cīņa pret jūras piedrazojumu.

Eiropas Komisija 2018. gada maijā ierosināja jaunus ES mēroga noteikumus par 10 vienreizlietojamu plastmasas izstrādājumu veidiem, kurus visbiežāk atrod Eiropas pludmalēs un jūrās, kā arī pazaudētiem un pamestiem zvejas rīkiem. To dēļ rodas 70 % no visa jūras piedrazojuma.

Citas iniciatīvas attiecībā uz plastmasu ietver pasākumus, lai novērstu piedrazošanu; plastmasas rūpniecībā ieviestu aprites ekonomiku; novērstu jūras piedrazojuma veidošanos no zvejas rīkiem un labāk izprastu un novērotu jūras piedrazojuma rašanos.

ES rīcības plāns dabai, cilvēkam un ekonomikai

Putnu un dzīvotņu aizsardzības tiesību akti ir ES dabas aizsardzības politikas stūrakmeņi. Ar tiem tiek izveidots koordinēts tīkls *Natura 2000*, kurā ietilpst aizsargājamas teritorijas ar lielu bioloģisko daudzveidību. Šis tīkls ir lielākais pasaulē, un tas sniedz ieguldījumu ES ekonomikā, nodrošinādams ūdens attīrīšanu, oglekļa dioksīda absorbēšanu un augu apputeksnēšanu, kā arī veicinādams tūrismu – tie ir t. s. ekosistēmas pakalpojumi, kas atbilst 1,7–2,5 % no ES IKP.

Komisija 2017. gada aprīlī pieņēma rīcības plānu dabai, cilvēkam un ekonomikai, lai nodrošinātu tiesību aktu pilnīgu īstenošanu uz vietas un tādējādi uzlabotu dabas aizsardzību ES iedzīvotāju un ekonomikas labā.

Rīcības plānā ir paredzētas 15 galvenās darbības, kas veicamas līdz 2019. gadam, un četras galvenās prioritātes: pilnveidot zināšanas un vadlīnijas, lai nodrošinātu labāku saskanību ar sociālekonomiskajām darbībām; pabeigt tīkla izveidi un nodrošināt efektīvu tā pārvaldību; pastiprināt investīcijas *Natura 2000* tīklā un palielināt finansējumu; iesaistīt iedzīvotājus, ieinteresētās personas un vietējās kopienas.

ES pilsētprogramma

Eiropas pilsētas šobrīd pieredz daudzas mūsdienām raksturīgas ekonomiskās, vides un sociālās problēmas. Pilsētās dzīvo vairāk nekā 70 % ES iedzīvotāju, turklāt tajās tiek radīti aptuveni 85 % no ES IKP.

ES pilsētprogramma tika sākta 2016. gada maijā, un tās ietvaros pilsētas rosina inovatīvus ilgtspējīgus risinājumus, kuri veicina pāreju uz mazoglekļa risinājumiem un nostiprina sabiedrības izturētspēju. Pilsētprogramma ir Komisijas, dalībvalstu un Eiropas pilsētu kopīgs veikums, un tā tiecas nodrošināt, lai pilsētu teritorijās vairāk tiktu ņemta vērā rīcībpolitikas ietekme. Tās mērķis ir arī stiprināt pilsētvides noturību, novēršot katastrofas un ar klimatu saistītos riskus.

Pilsētprogrammu nostiprina citas Komisijas iniciatīvas, kas veicina tālejošu enerģētikas un klimata politiku vietējā līmenī, piemēram, **Pilsētas mēru pakts**. Pamatojoties uz šo Eiropas mēroga iniciatīvu, 2016. gadā tika izveidots globālais Pilsētas mēru pakts klimata un enerģētikas jomā. Pilsētās, kas tajā piedalās, mīt 10,28 % no pasaules iedzīvotājiem, un pakts atbalsta cīņu pret klimata pārmaiņām un pāreju uz sabiedrību ar zemu emisiju līmeni.

Prasmju programma Eiropai

Jaunā Prasmju programma Eiropai mudina ieguldīt cilvēkkapitālā, lai cilvēki nākotnē varētu raudzīties ar pārliecību. Īstenojot Prasmju programmas 10 darbības, Komisija palīdz cilvēkiem iegūt īstās prasmes, kas vajadzīgas, lai pārmaiņu laikā nezaudētu pamatu zem kājām sabiedrībā un darba tirgū. Eiropa arī raugās, lai prasmes būtu pamanāmākas un ērtāk salīdzināmas, kā arī apkopo informāciju par to, kādas prasmes ir vajadzīgas dažādās profesijās un nozarēs visā Eiropā. Eiropas Komisija ir nākusi talkā Eiropas valstīm, lai tās sniegtu lielāku atbalstu pieaugušajiem, kuri nav līdz galam apguvuši pamatprasmes. Ir sāktas iniciatīvas, lai sagatavotu cilvēkus digitālajai revolūcijai un nākotnes darbavietai. Visbeidzot, Komisija ir iedibinājusi Eiropas arodprasmju nedēļu, kas vairo informētību par daudzajām iespējām, ko piedāvā profesionālā izglītība un apmācība. Kopš 2016. gada šīs ikgadējās kampaņas ir guvušas lielus panākumus un palīdzējušas miljoniem jauniešu un pieaugušo pārliecināties par to, ka profesionālā izglītība nav nekāds otrās šķiras mācību risinājums.

Ilgtspējīga ES bioekonomika, lai stiprinātu saikni starp ekonomiku, sabiedrību un vidi

Pasaules resursi nav neizsmeļami. Augot cilvēku skaitam, tādas globālas problēmas kā klimata pārmaiņas un zemes un ekosistēmu degradācija liek meklēt jaunus veidus, kā ražot un patērēt mūsu bioloģiskos resursus, ievērojot plānētas ekoloģiskās robežas. Bioekonomika, kuras apgrozījums ir 2,3 triljoni euro un kurā strādā 8,2 % no ES darbaspēka, ir būtiska ES ekonomikas daļa.

Atjauninātā bioekonomikas stratēģija paredz sākt 14 darbības, lai veidotu inovatīvāku, resursu ziņā efektīvāku un konkurētspējīgāku sabiedrību, pārtikas nodrošinājumu līdzsvarojot ar biotisku atjaunojamo energoresursu ilgtspējīgu izmantošanu un nodrošinot vides aizsardzību. Tā tiks nostiprinātas biobāzētās nozares un attīstītas jaunas tehnoloģijas, kas bioatkritumus pārvērš vērtībā. Tas dos labumu lauku kopienām un nodrošinās, lai bioekonomika nepārsniegtu ekoloģiskās robežas.

ES kohēzijas politika

ES kohēzijas politika ir ES galvenā investīciju politika, kuras galvenais uzdevums ir panākt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, samazinot atšķirības starp dažādu reģionu attīstības līmeņiem. Tā ir izteikti transversāla rīcībpolitika, kas sekmē daudz, ja ne visu 17 ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu.

Turklāt visos politikas īstenošanas posmos tiek integrēti galvenie transversālie principi un mērķi, piemēram, ilgtspējīga attīstība, nevienlīdzības izskaušana, vīriešu un sievietes līdztiesības veicināšana, dzimumperspektīvas aspekta integrēšana, kā arī diskriminācijas apkarošana. Partnerības princips ir atzīts par prioritāru – tas nodrošina, ka valsts, reģionālā un vietējā līmeņa dalībnieki ir iesaistīti un uzņemas atbildību par ES prioritāšu īstenošanu līdzfinansētos projektos.

Eiropas izglītības telpa

ES vēlas līdz 2025. gadam izveidot Eiropas izglītības telpu, kurā robežas *“neapgrūtina mācības, studijas un pētniecību. Tas būtu kontinents, kur laika pavadīšana citā dalībvalstī – studējot, mācoties vai strādājot – būtu kļuvusi par standartu un kur par normu būtu kļuvusi papildus dzimtajai valodai runāt vēl divās citās valodās. Tas būtu kontinents, kurā cilvēkiem būtu spēcīga eiropieša identitātes, kultūras mantojuma un Eiropas daudzveidības apziņa.”*

Saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pilāra pirmo principu mērķis ir nodrošināt visiem pieejamu, inovatīvu un iekļaujošu izglītību visa mūža garumā. Pirmie konkrētie pasākumi paredz attīstīt Eiropas universitātes; panākt, lai visās dalībvalstīs automātiski atzītu vidējā un augstākajā izglītībā iegūtās kvalifikācijas, kā arī ārvalstīs pavadītos mācību periodus; uzlabot valodu apguvi; veicināt kvalitatīvu agrīno pirmsskolas izglītību un aprūpi; atbalstīt pamatprasmju apguvi un izvērst digitālās mācības iespējas.

ES Pārtikas zudumu un pārtikas izšķiešanas novēršanas platforma

Tiek lēsts, ka Eiropas Savienībā nokļūst atkritumos vai iet zudumā 20 % no visas saražotās pārtikas, lai gan 43 miljoni cilvēku katru otro dienu nevar atļauties kvalitatīvu maltīti. ES mājsaimniecībās rodas vairāk nekā puse no visiem pārtikas atkritumiem, bet mājsaimniecībās, sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumos un mazumtirdzniecībā, kopā ņemtos, – 70 %.

Šai parādībai nevar norādīt vienu vienīgu iemeslu ar konkrētu risinājumu, jo pārtikas piegādes ķēde ir sarežģīta un dinamiska sistēma. Novērst pārtikas izšķiešanu nozīmē sadarboties ar visiem galvenajiem publiskā un privātā sektora dalībniekiem, lai labāk apzinātu un izprastu pārtikas izšķiešanas problēmu, noteiktu tās apjomu un atrastu tās risinājumus.

2016. gadā izveidotā ES Pārtikas zudumu un pārtikas izšķiešanas novēršanas platforma apvieno starptautiskās organizācijas, dalībvalstis un ieinteresētās personas, lai apzinātu labāko praksi un censtos novērst pārtikas izšķiešanu. Komisija ar šīs platformas atbalstu 2017. gadā pieņēma ES pamatnostādnes pārtikas ziedošanas atvieglošanai un vada 3 gadus ilgu ES izmēģinājuma projektu, lai veicinātu šo pamatnostādņu īstenošanu. 2018. gadā tika pieņemtas ES pamatnostādnes par tādās pārtikas izmantošanu dzīvnieku barībā, kas ir nekaitīga, bet vairs nav derīga lietošanai cilvēku uzturā. Komisija arī aktīvi izskata iespējas, kā uzlabot derīguma termiņu “izlietot līdz” un “ieteicams līdz” izmantošanu pārtikas apgādes ķēdē, kā arī padziļināt izpratni par šīm norādēm, lai samazinātu pārtikas atkritumu daudzumu.

Eiropas Konsenss par attīstību

ES un tās dalībvalstis 2017. gadā pieņēma jauno Eiropas Konsensu par attīstību. Tas ir kopējs skatījums uz attīstības politiku. Konsenss atspoguļo jauno ārējās darbības satvaru un piedāvā jaunu attīstības politikas redzējumu, ņemot vērā ANO 2030. gada programmu un ilgtspējīgas attīstības mērķus. Tas arī sekmē Parīzes klimata politikas nolīguma un pienācīga darba nodrošināšanas programmas koordinētu īstenošanu.

Eiropas Konsensa par attīstību struktūra ir veidota, pamatojoties uz 5 principiem, kas iestrādāti jau ANO ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam: cilvēki, planēta, labklājība, miers un partnerība. Nabadzības izskaušana joprojām ir galvenais mērķis. Tas ietver ilgtspējīgas attīstības ekonomiskos, sociālos un vides aspektus. Konsenss nostiprina svarīgo saikni starp ārpolitiku, ko veido, piemēram, humānā, attīstības un tirdzniecības politika, un miera un drošības uzturēšanas politiku, kā arī risina migrācijas, vides un klimata pārmaiņu jautājumus.

Ceļā uz jaunu Āfrikas un Eiropas aliansi

ES ir Āfrikas galvenā partnere tirdzniecības, investīciju un attīstības jomā. 2017. gadā tirdzniecība ar ES atbilda 36 % no Āfrikas preču tirdzniecības kopapjoma, ES investīcijas 291 miljarda euro apmērā 2016. gadā veidoja 40 % no ārvalstu tiešajām investīcijām Āfrikā, un 2016. gadā vien Āfrika no ES un tās dalībvalstīm saņēma 55 % oficiālās attīstības palīdzības jeb 23 miljardus euro.

Lai šo partnerību pārceltu nākamajā līmenī, Eiropas Komisija 2018. gada septembrī nāca klajā ar jaunu **Āfrikas un Eiropas ilgtspējīgu investīciju un darbvietu aliansi**.

Alianse nosaka, kādos galvenajos virzienos darbosies ES un tās Āfrikas partneri, lai piesaistītu privātos investorus, uzlabotu uzņēmējdarbības vidi, atbalstītu izglītību un prasmes un veicinātu tirdzniecību.

Alianse papildina ilgstošo politisko partnerību un ierosina mainīt līdz šim ierasto līdzekļu devēja un saņēmēja sadarbības modeli, lai izveidotu savienību starp vienlīdzīgiem partneriem. Tās pamatā ir kopīga apņemšanās veicināt ieguldījumus, nodarbinātību un tirdzniecību, kas pausta piektajā Āfrikas Savienības un Eiropas Savienības augstākā līmeņa sanāksmē, kas notika 2017. gadā.

“Āfrikai ir vajadzīga (..) taisnīga un patiesa partnerība. Un šī partnerība ir vajadzīga arī mums, Eiropas iedzīvotājiem.”

Žans Klods Junkers,
Eiropas Komisijas priekšsēdētājs
2018. gada runa par stāvokli Savienībā

ES globālā ārpolitikas un drošības politikas stratēģija

Globālajā ārpolitikas un drošības politikas stratēģijā ir izklāstīts redzējums par ES vietu pasaules politikā. IAM ir transversāli integrēti visā stratēģijas īstenošanas darbā.

ES palīdz veidot miermīlīgu un iekļaujošu sabiedrību. Pašreizējā situācijā, kad pilsoniskās un demokrātiskās telpas robežas arvien sašaurinās, ES ir atkārtoti apliecinājusi savu beznosacījumu atbalstu demokrātijai, cilvēktiesībām un labai pārvaldībai visur pasaulē.

Šī apņemšanās izpaužas dažādos veidos: piemēram, kā politisks un rīcībpolitisks dialogs un finansiāls atbalsts, izmantojot Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu. ES rīcības plāns par cilvēktiesībām un demokrātiju (2015–2019) ir rīcībpolitikas satvars attiecībā ar trešām valstīm. Gadu gaitā ES ir izveidojusi cilvēktiesību dialogus ar arvien vairākām trešām valstīm, lai uzlabotu sadarbību cilvēktiesību jomā un uzlabotu cilvēktiesību situāciju trešās valstīs, tostarp tiesu pieejamību.

Turklāt ES atbalsta programmas, kas stiprina tādu iestāžu kā parlamentu, tiesu un tiesībsardzības iestāžu, kā arī valstu cilvēktiesību iestāžu pārskatatbildību un darba pārredzamību. ES darbs ir veltīts arī izturētspējas stiprināšanai partnervalstīs – tas ir veids, kā risināt nestabilas situācijas. ES arī atbalsta konfliktu novēršanas un miera veidošanas iniciatīvas, kurās, piemēram, tiek uzlabota drošības sektora pārvaldība partnervalstīs, lai palīdzētu novērst krīzes un gādātu par cilvēku drošību.

Tirdzniecība visiem. Ceļā uz atbildīgāku tirdzniecības un ieguldījumu politiku

Mūsdienu ekonomikas sistēma, kas pēc savas būtības ir globāla un digitāla, balstās uz starptautiskajām pievienotās vērtības veidošanas ķēdēm, preču un pakalpojumu tirdzniecībai arvien biežāk noritot pāri valstu robežām.

Komisija atzīst, ka ES tirdzniecības un ieguldījumu politikai ir jārisina mūsdienu problēmas un jārosina ideju, prasmju un inovāciju apmaiņa. Komisija arī atzīst, ka efektīvai tirdzniecības politikai vajadzētu būt saskaņā ar ilgtspējīgu attīstību un ārpolitiku plašākā nozīmē, kā arī ES iekšpolitikas ārējiem mērķiem, lai šie elementi savstarpēji papildinātu cits citu. Komisija uzsver, ka tirdzniecībai jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi, neapdraudot tādas pamatprincipus kā cilvēktiesības, pienācīgas kvalitātes nodarbinātību, ilgtspējīgu attīstību visā pasaulē, augstas kvalitātes regulējumu un publiskā sektora pakalpojumus pašu valstī.

Ar vērtībās balstīto stratēģiju “Tirdzniecība visiem. Ceļā uz atbildīgāku tirdzniecības un ieguldījumu politiku” Komisija ir apliecinājusi, ka ES tirdzniecības politika ietver it visus, ka tirdzniecības politikai jā rūpējas par izaugsmi, nodarbinātību un inovāciju, tomēr neatkāpjoties no Eiropas modeļa principiem. Vārdu sakot, tai jābūt atbildīgai.

Nākamais Eiropas daudzgadu budžets – ilgtspējas integrācijas instruments

Komisijas priekšlikums par Eiropas nākamo daudzgadu budžetu 2021.–2027. gadam tika izstrādāts, balstoties uz labklājības, ilgtspējas, solidaritātes un drošības principu. Ilgtspējīga attīstība ir iestrādāta visos priekšlikumos. Tā ir transversāla prioritāte, nevis tikai viena izdevumu kategorija vai atsevišķa programma. Ilgtspēja tiek veicināta un integrēta daudzās programmās un izdevumu instrumentos. Turpmāk sniegti daži Komisijas priekšlikumu piemēri attiecībā uz nākamo Eiropas daudzgadu budžetu.

- ES **ārējās darbības instrumentu** vērienīga pārstrukturēšana, lai nodrošinātu labāku saskanību starp instrumentiem, ļautu izmantot apjomradītus ietaupījumus un sinerģiju starp programmām un vienkāršotu procesus. Tādējādi ES būs labāk sagatavota, lai visā pasaulē īstenotu savus uzdevumus un virzītu mērķus, rīcībpolitiku, vērtības un intereses. Ierosinātais jaunais **kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments** ar gandrīz 90 miljardu euro budžetu atbilst ANO 2030. gada programmai un ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Jaunais **Eiropas Miera nodrošināšanas fonds** ar 10,5 miljardu euro budžetu ļaus ES uzlabot konfliktu novēršanas, miera uzturēšanas un starptautiskās drošības nostiprināšanas spēju.
- Revolucionāriem risinājumiem, kas atbalstīs pāreju uz ilgtspējīgu attīstību, būs nepieciešami vēl nepieredzēti ieguldījumi pētniecībā un inovācijā no **līdz šim lielākās ES pētniecības un inovācijas programmas “Apvārsnis Eiropa”**, kurai ierosināts piešķirt 100 miljardu euro budžetu.
- Vērienīgāks mērķis attiecībā uz **klimate politikas integrēšanu** visās ES programmās, nosakot mērķrādītāju, ka 25 % no ES izdevumiem jānovirza klimata pārmaiņu problēmu risināšanai, t. sk. mērķiem pāriet uz tīru enerģiju. Ierosinātajai pētniecības un inovācijas pamatprogrammai **“Apvārsnis Eiropa”**, kura tika iecerēta un izstrādāta saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem, šis mērķrādītājs ir paaugstināts līdz 35 %.
- **Reformēta kohēzijas politika** ar vairāk nekā 370 miljardu euro budžetu, kas ir augstākais no visiem 2021.–2027. gada ES politikas virzienu un iniciatīvu budžetiem, papildus piesaistīs ievērojamus valsts un privātos ieguldījumus. Priekšlikumā galvenā uzmanība ir pievērsta ilgtspējīgai izaugsmei, pārejai uz aprites un mazoglekļa ekonomiku, videi un resursu efektīvai izmantošanai, kā arī sociālajai iekļautībai. Reformētā kohēzijas politika ļaus ES sasniegt Parīzes klimata politikas nolīguma mērķus un palīdzēs IAM adaptēt vietējiem apstākļiem, jo šie mērķi tiek īstenoti ciešā sadarbībā ar reģioniem un vietējām pašvaldībām. Ieguldījumi cilvēkos būs viena no galvenajām prioritātēm **nākamajā Eiropas Sociālajā fondā** (ESF+), kurš palīdzēs īstenot Eiropas sociālo tiesību pilāru un kuram ierosināts budžets 101 miljarda euro apmērā.
- Priekšlikums sekmēt svarīgus stratēģiskos ieguldījumus, izmantojot jaunu, pilnībā integrētu investīciju fondu **InvestEU**, kam būs nozīmīga loma Eiropas turpmākās labklājības nodrošināšanā un vadošās pozīcijas saglabāšanā IAM īstenošanā. Fonds **InvestEU**, saņemdam 15,2 miljardus euro no ES budžeta, spēs visā Eiropā mobilizēt papildu investīcijas vairāk nekā 650 miljardu euro vērtībā.
- **Vienkāršota un modernizēta kopējā lauksaimniecības politika** ar 365 miljardus euro lielu budžetu nodrošinās 500 miljoniem ES patērētāju piekļuvi drošai, kvalitatīvai, cenas ziņā pieejamai, uzturvielām bagātai un daudzveidīgai pārtikai. Jaunā kopējā lauksaimniecības politika lielāku uzsvāri liks uz vides un klimata jautājumiem. Visiem lauksaimniekiem, kas saņem platībatkarīgos maksājumus un maksājumus par mājlopiem, būs jāievēro vairākas prasības, kas attiecas uz klimata pārmaiņām, ūdeni, augsni, bioloģisko daudzveidību un ainavām, kā arī uz sabiedrības veselību, augu un dzīvnieku veselību un labturību.
- Nostiprināta vides **programma LIFE**, no kuras 5,5 miljardus euro lielā budžeta atbalstu saņems vides un klimata pasākumi; tajā paredzēta arī jauna daļa, no kuras tiks atbalstīta pāreja uz tīru enerģiju.
- Nākamās **programmas Erasmus** budžetu ierosināts divkāršot līdz 30 miljardiem euro, lai vēl vairāk Eiropas iedzīvotāju varētu studēt, mācīties, veikt brīvprātīgo darbu un iegūt profesionālo pieredzi ārvalstīs.

- **Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments** tiecas 2021.–2027. gadā attīstīt viedu, ilgtspējīgu, iekļaujošu un drošu infrastruktūru transporta, enerģētikas un digitālajā nozarē; tam ierosināts atvēlēt 42,3 miljardu euro budžetu. Tiks veicināta sinerģija starp visām trim nozarēm, un investīcijas tiks racionalizētas, ievērojot saskanīgus attiecināmības kritērijus un vairojot projekta redzamību. Vismaz **60 % no finansējuma**, ko nodrošinās Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments, palīdzēs īstenot klimata politikas mērķus.
- Digitālā pārveide ir svarīgs faktors IAM sasniegšanai vajadzīgajai pārejai uz mazoglekļa un aprites ekonomiku un sabiedrību. Šajā ziņā liela nozīme būs **programmai “Digitālā Eiropa”**, kurai paredzēts piešķirt 9,2 miljardu euro budžetu. Tā, piemēram, nodrošinās lielapjoma kapacitāti augstas veiktspējas skaitļošanas un mākslīgā intelekta jomā, kas piedāvās jaunas ilgtspējīgas attīstības iespējas, tostarp saistībā ar CO₂ emisiju samazināšanu.
- Vienkāršots un mērķtiecīgāks **Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds** ar kopējo budžetu 6,14 miljardu euro apmērā, no kura atbalstīs kopējo zivsaimniecības politiku, ES jūrlietu politiku un starptautiskās saistības okeānu pārvaldības jomā, jo īpaši saistībā ar ANO ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam.

Junkera vadītās Komisijas galvenās ar IAM saistītās iniciatīvas

NABADZĪBAI NĒ

- Eiropas sociālo tiesību pīlārs, sociālo rezultātu pārskats
- Nostiprināts Eiropas ekonomikas un sociālās politikas koordinēšanas pusgads
- Ieteikums par ilgtermiņa bezdarbu
- Ieteikums par sociālās aizsardzības pieejamību visiem
- ES programma attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām
- **Eiropas Pieejamības akts**
- Rīcības plāns vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības novēršanai
- Stratēģiska pieeja izturētspējai ES ārējās darbības jomā
- Eiropas Konsenss par attīstību
- **Sendai pamatsistēmas** rīcības plāns katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadā
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Stratēģija “Tirdzniecība visiem”
- Atjauninātā tirdzniecības atbalsta stratēģija

BADA IZSKAUŠANA

- Kopējā lauksaimniecības politika
- Kopējā zivsaimniecības politika
- ES rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku
- ES pārtikas zudumu un pārtikas izšķiešanas novēršanas platforma
- Bioloģiskās lauksaimniecības noteikumi
- Iniciatīva “Pārtika 2030”, kurā tiek izstrādāta saskaņota pētniecības un inovācijas programma ilgtspējīgām pārtikas un uztura sistēmām
- Ilgtspējīga bioekonomika Eiropai: stiprināt saikni starp ekonomiku, sabiedrību un vidi
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Darba grupa Āfrikas lauku reģioniem
- Stratēģija “Tirdzniecība visiem”

LABA VESELĪBA UN LABKLĀJĪBA

- Eiropas sociālo tiesību pīlārs, sociālo rezultātu pārskats
- Veselības stāvoklis ES – ziņojumu sniegšanas cikls
- Veselības un aprūpes digitālā pārveide: labākas veselības un aprūpes efektīvāka nodrošināšana lielākam iedzīvotāju skaitam
- Eiropas “Viena veselība” rīcības plāns pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences apkarošanai
- Atjauninātie noteikumi par kancerogēnajām un mutagēnajām vielām
- ES sadarbība ar vakcīnām novēršamu slimību jomā
- Veselības veicināšanas, slimību profilakses un nepārnēsājamo slimību pārvaldības koordinācijas grupa
- Jaunie noteikumi par medicīniskajām ierīcēm
- ES gaisa piesārņojuma standartu īstenošana un pasākumi, kas palīdz valstu, reģionālajiem un vietējiem dalībniekiem cīnīties pret gaisa piesārņojumu
- Tīru planētu visiem! Ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku līdz 2050. gadam
- Stratēģiskais rīcības plāns ceļu satiksmes drošības jomā
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Pētniecības partnerība ar Āfriku cīņai pret HIV/AIDS, tuberkulozi un citām infekcijas slimībām
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Stratēģija “Tirdzniecība visiem”

KVALITATĪVA IZGLĪTĪBA

- Eiropas sociālo tiesību pīlārs, sociālo rezultātu pārskats
- Līdz 2025. gadam izveidojamā Eiropas izglītības telpa
- Atjaunota ES augstākās izglītības programma
- Jaunā Prasmju programma Eiropai
- 2019.–2027. gada Jaunatnes stratēģija
- Digitālās izglītības rīcības plāns
- Ieteikumi par kvalitatīvām agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes sistēmām; par diplomu un ārvalstīs pavadīto mācību periodu automatisku savstarpēju atzīšanu; par valodu mācīšanas un apguves uzlabošanu; par Eiropas satvaru kvalitatīvai un rezultatīvai mācekļībai; par pamatprasmēm mūžizglītībā un ieteikums “Prasmju pilnveides ceļi – jaunas iespējas pieaugušajiem”.
- Nostiprināts Eiropas ekonomikas un sociālās politikas koordinēšanas pusgads
- ES rīcība attiecībā uz izglītību ārkārtas situācijās un ieilgušās krīzēs
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Jaunā Āfrikas un ES alianse

DZIMUMU LĪDZTIESĪBA

- [Stratēģiska apņemšanās par dzimumu līdztiesību 2016.–2019. gadā](#)
- Darba un privātās dzīves līdzsvara pakete
- Rīcības plāns vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības novēršanai
- Eiropas sociālo tiesību pīlārs, sociālo rezultātu pārskats
- Nostiprināts Eiropas ekonomikas un sociālās politikas koordinēšanas pusgads
- “Sievietes un transporta nozare”
- Rīcības plāns dzimumu līdztiesībai un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanai sievietēm ārējās attiecībās
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Globālā alianse: ES un ANO iniciatīva *Spotlight*, lai izskaustu vardarbību pret sievietēm un meitenēm
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Stratēģija “Tirdzniecība visiem”

TĪRS ŪDENS UN SANITĀRIJA

- Priekšlikums noteikumu par dzeramo ūdeni pārskatīšanai
- Priekšlikums par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Globālā ES ārpolitikas un drošības politikas stratēģija

CENAS ZIŅĀ PIEEJAMA UN TĪRA ENERĢIJA

- Enerģētikas savienības stratēģija
- Paketes “Eiropa kustībā”
- Pakete “Tīra enerģija visiem Eiropas iedzīvotājiem”
- Tīru planētu visiem! Ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku līdz 2050. gadam
- Enerģētikas un klimata politikas satvars 2030. gadam
- Programmas “Apvārsnis 2020” lielapjoma iniciatīva par enerģētikas nozares digitālo pārveidi ar lietu interneta palīdzību
- Stratēģiskais energotehnoloģiju plāns
- Eiropas Akumulatoru alianse
- Misija: inovācija
- Atbalsts ogļu ieguves reģioniem pārejas procesā
- Enerģētiskās nabadzības observatorija
- Iniciatīva “Tīrā enerģija ES salās”
- Kohēzijas politika
- Rīcības plāns ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanai
- Mazemisiju stratēģija
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Enerģija Āfrikai
- Eiropas un globālais Pilsētas mēru pakts klimata un enerģētikas jomā
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Globālā ES ārpolitikas un drošības politikas stratēģija

PIENĀCĪGAS KVALITĀTES NODARBINĀTĪBA UN EKONOMIKAS IZAUGSME

- Investīciju plāns Eiropai jeb Junkera plāns
- Eiropas sociālo tiesību pilārs, sociālo rezultātu pārskats
- Nostiprināts Eiropas ekonomikas un sociālās politikas koordinēšanas pusgads
- Atjaunotā ES rūpniecības politikas stratēģija
- Atjauninātā programma pētniecībai un inovācijai un programma “Apvārsnis 2020”
- Kohēzijas politika
- Noteikumi par pārredzamiem un paredzamiem darba nosacījumiem
- Atjauninātie noteikumi par darba ņēmēju norīkošanu darbā
- Priekšlikums par Eiropas Darba iestādes izveidošanu
- Atjauninātie noteikumi par kancerogēnajām un mutagēnajām vielām
- Ieteikums par sociālās aizsardzības pieejamību visiem
- Ieteikums par ilgtermiņa bezdarbu
- Tīru planētu visiem! Ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku līdz 2050. gadam
- ES rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku
- Ārējo investīciju plāns, kas ietver Eiropas Fondu ilgtspējīgai attīstībai
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Stratēģija “Tirdzniecība visiem”
- Atjauninātā tirdzniecības atbalsta stratēģija
- Globālā ES ārpolitikas un drošības politikas stratēģija
- Jaunā Āfrikas un ES alianse

RŪPNIECĪBA, INOVĀCIJA UN INFRASTRUKTŪRA

- Atjaunotā ES rūpniecības politikas stratēģija un kritiski svarīgo izejvielu saraksts
- Apaļā galda augsta līmeņa diskusija “Rūpniecība 2030”
- ES rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku
- Tīru planētu visiem! Ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku līdz 2050. gadam
- Atjaunotā programma pētniecībai un inovācijai un programma “Apvārsnis 2020”, kas ietver Eiropas rūpniecības digitalizāciju
- Kohēzijas politika
- Digitālā vienotā tirgus stratēģija
- Rīcības plāns ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanai
- Pakete “Tīra enerģija visiem Eiropas iedzīvotājiem”
- Enerģētiskās nabadzības observatorija
- Korporatīvās sociālās atbildības stratēģijas īstenošana
- Paketes “Eiropa kustībā”
- “Sievietes un transporta nozare”
- Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments
- Eiropas procesoru iniciatīva
- Mazemisiju mobilitātes stratēģija
- Ārējo investīciju plāns
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Stratēģija “Tirdzniecība visiem”
- Jaunā Āfrikas un ES alianse

NEVIENLĪDZĪBAS MAZINĀŠANA

- Eiropas sociālo tiesību pīlārs, sociālo rezultātu pārskats
- Nostiprināts Eiropas ekonomikas un sociālās politikas koordinēšanas pusgads
- Eiropas Pieejamības akts
- Ieteikums par sociālās aizsardzības pieejamību visiem
- Darba un privātās dzīves līdzsvara pakete
- Noteikumi par pārrēdzamiem un paredzamiem darba nosacījumiem visā ES
- Kohēzijas politika
- ES programma attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām
- Eiropas programma migrācijas jomā
- ES rīcības plāns cilvēktiesību un demokrātijas jomā (2015–2019)
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Stratēģija “Tirdzniecība visiem”
- Globālā ES ārpolitikas un drošības politikas stratēģija

ILGTSPĒJĪGAS PILSĒTAS UN KOPIENAS

- ES pilsētprogramma
- Mazemisiju mobilitātes stratēģija
- Eiropas sociālo tiesību pīlārs, sociālo rezultātu pārskats
- Atjaunotā programma pētniecībai un inovācijai un programma “Apvārsnis 2020”, tostarp liela mēroga iniciatīva, kas pievēršas digitālajai pārveidei viedajās pilsētās un kopienās
- Kopīgs paziņojums par izturētspēju
- Kohēzijas politika
- Tīru planētu visiem! Ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku līdz 2050. gadam
- ES rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku
- Eiropas un globālais Pilsētas mēru pakts klimata un enerģētikas jomā
- Nostiprinātā ES katastrofu pārvarēšanas sistēma (*rescEU*) un pārskatītais Savienības civilās aizsardzības mehānisms
- [Sendai pamatsistēmas](#) rīcības plāns katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadā
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Taisnīgas un ētiskas tirdzniecības balva ES pilsētām

ATBILDĪGS PATĒRIŅŠ UN RAŽOŠANA

- ES rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku, tostarp uzraudzības sistēma un Eiropas aprites ekonomikas jautājumos ieinteresēto personu platforma
- Tīru planētu visiem! Ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku līdz 2050. gadam
- ES pārtikas zudumu un pārtikas izšķiešanas novēršanas platforma
- Jauni ES noteikumi par atkritumiem, tostarp rīcība attiecībā uz pārtikas zudumiem un pārtikas izšķiešanu
- ES stratēģija attiecībā uz plastmasu
- Programmas “Apvārsnis 2020” liela mēroga iniciatīvas lauksaimniecības pārtikas nozares ilgtspējīgai un digitālai pārveidei
- Ilgtspējīga bioekonomika Eiropai: stiprināt saikni starp ekonomiku, sabiedrību un vidi
- Ekodizaina un energomarķējuma darba plāns
- Eiropas Sadarbīgās ekonomikas programma
- Korporatīvās sociālās atbildības stratēģijas īstenošana
- Noteikumi par izkranteņiem konfliktu zonās
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Stratēģija “Tirdzniecība visiem”

RĪCĪBA KLIMATA POLITIKAS JOMĀ

- Parīzes klimata politikas nolīguma stāšanās spēkā
- Tīru planētu visiem! Ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku līdz 2050. gadam
- Enerģētikas un klimata politikas satvars 2030. gadam
- Atjaunotā ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma
- Pakete "Tīra enerģija visiem Eiropas iedzīvotājiem"
- Paketes "Eiropa kustībā"
- Mazemisiju mobilitātes stratēģija
- ES rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku
- Okeānu pārvaldības programma
- Kritiski svarīgu izejvielu saraksts
- Eiropas un globālais Pilsētas mēru pakts klimata un enerģētikas jomā
- Nostiprinātā ES katastrofu pārvarēšanas sistēma (*rescEU*) un pārskatītais Savienības civilās aizsardzības mehānisms
- [Sendai pamatsistēmas rīcības plāns katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadā](#)
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Stratēģija "Tirdzniecība visiem"
- Globālā ES ārpolitikas un drošības politikas stratēģija

DZĪVĪBA ŪDENĪ

- ES stratēģija attiecībā uz plastmasu
- Starptautiskā okeānu pārvaldības programma
- ES zilās izaugsmes stratēģija
- Jauni noteikumi par ārējo zvejas flotu ilgtspējīgu pārvaldību
- ES zivsaimniecības kontroles sistēmas pārskatīšanas priekšlikums
- Nelegālas, neregistrētas un neregulētas zvejas apkarošana
- Tīru planētu visiem! Ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku līdz 2050. gadam
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Stratēģija "Tirdzniecība visiem"
- Globālā ES ārpolitikas un drošības politikas stratēģija

DZĪVĪBA UZ ZEMES

- Rīcības plāns dabai, cilvēkam un ekonomikai
- ES apputeksnētāju iniciatīva
- Jauni noteikumi par invazīvām svešzemju sugām
- Jauni noteikumi par bioloģisko lauksaimniecību
- ES rīcības plāns savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai
- Tīru planētu visiem! Ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku līdz 2050. gadam
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Stratēģija "Tirdzniecība visiem"

MIERS, TIESISKUMS UN SPĒCĪGAS INSTITŪCIJAS

- Globālā ES ārpolitikas un drošības politikas stratēģija
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Stratēģija “Tirdzniecība visiem”
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Jaunā Āfrikas un ES alianse
- Eiropas Drošības programma
- Rīcības plāns sabiedrisko vietu aizsardzībai
- Pasākumi cīņai pret nelikumīgu saturu tiešsaistē
- ES rīcības plāns cilvēktiesību un demokrātijas jomā
- Korporatīvās sociālās atbildības stratēģijas īstenošana
- Eiropas Prokuratūra
- Noteikumi par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu un teroristu finansēšanas apkarošanu
- Noteikumi par nodokļu pārredzamību un nodokļu apiešanas novēršanas pasākumiem
- Stingrāki noteikumi par aizdomās turēto un apsūdzēto personu procesuālajām tiesībām
- Pārskatītie noteikumi par šaujammieročiem
- Pasākumi brīvu un taisnīgu Eiropas Parlamenta vēlēšanu nodrošināšanai
- Rīcības plāns dezinformācijas jomā
- Nostiprināts Eiropas ekonomikas un sociālās politikas koordinēšanas pusgads
- Tīru planētu visiem! Ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku līdz 2050. gadam

PARTNERĪBAS MĒRĶU ĪSTENOŠANAI

- ES labāka regulējuma programma
- Daudzpusēja ieinteresēto personu platforma ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanai Eiropas Savienībā
- Iniciatīva “Turpmākie pasākumi ilgtspējīgai Eiropas nākotnei”
- Gada uzraudzības ziņojums par ES virzību uz IAM sasniegšanu
- Eiropas sociālo tiesību pilārs
- ES veselības politikas platforma
- Eiropas Solidaritātes korpuss
- Jauns sākums sociālajam dialogam
- Iniciatīva “Ieņēmumu palielināšanas un izdevumu uzlabošanas pieeja”
- Rīcības plāns ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanai
- Eiropas Ārējo investīciju plāns un tajā ietvertais Eiropas Fonds ilgtspējīgai attīstībai
- Kritiski svarīgu izejvielu saraksts
- Tīru planētu visiem! Ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku līdz 2050. gadam
- Starptautiskā pilsētu sadarbība
- Iniciatīva “Vieds finansējums viedām ēkām”
- Nostiprināts Eiropas ekonomikas un sociālās politikas koordinēšanas pusgads
- Eiropas Konsenss par attīstību
- Pārskatītā ES kaimiņattiecību politika un ES paplašināšanās stratēģija, Rietumbalkānu stratēģija
- Stratēģija “Tirdzniecība visiem”
- Atjauninātā tirdzniecības atbalsta stratēģija
- Globālā ES ārpolitikas un drošības politikas stratēģija

